

Aan
Ministeries
Tweede Kamer der Staten Generaal
Vaste Kamer commissie J&V

Leusden, 6 mei 2020

Betreft: Nationaal Fonds Ereschuld

kenmerk: DB/cor.uit/20.020/et

Geachte Excellenties, Geachte Kamerleden,

In de maand april was er veel media-aandacht voor politie-, brandweer-, zorg- en defensiepersoneel. Deze veiligheidsprofessionals staan telkens voorop wanneer het erop aankomt. Zij staan er voor onze vrijheid en veiligheid. Maar raken zij daardoor lichamelijk of psychologisch gewond, dan laat hun werkgever, onze overheid, hen nog regelmatig in de kou staan. Ze krijgen niet vanzelfsprekend de ondersteuning die zij zouden mogen verwachten.

Zo zei de Nationale Ombudsman dat veteranen die tijdens een oorlog of vredesmissie lichamelijke of psychische schade hebben opgelopen, veel te lang moeten wachten voordat het ministerie van Defensie daar iets mee doet. Na een onderzoek naar de behandeldingsduur stelde hij vast dat de procedure soms zelfs bewust wordt vertraagd.

Minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid gaf onlangs aan dat de politie voortaan ruimhartiger zal omgaan met agenten die door hun werk een beroepsziekte als PTSS hebben gekregen. Dit omdat de afgelopen jaren getraumatiseerde agenten een lange strijd hebben moeten voeren om erkenning, hulp of een schadevergoeding te krijgen. De getroffen agenten moeten voortaan sneller en eenvoudiger ondersteuning krijgen.

PTSS

Vandaag de dag is het algemeen bekend dat veel mensen na een schokkende gebeurtenis gedurende een korte tijd last hebben van PTSS-klachten. Dit is een normale reactie. Gelukkig geldt voor de meeste mensen dat zij met steun van hun familie en/of omgeving de schokkende gebeurtenis een plaats kunnen geven en deze goed kan verwerken. Uit onderzoek is gebleken dat voor ongeveer 10% van de mensen geldt dat zij het helaas geen plaats kunnen geven met als gevolg dat bij hen PTSS ontwikkelt.

Positieve verandering

Er is de laatste jaren veel geïnvesteerd en in positieve zin veranderd op het gebied van zorg en nazorg na een traumatische ervaring. Daarnaast zijn de kennis en behandeling van PTSS de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd, waardoor de kans op blijvende PTSS-schade beduidend is afgenomen. Desondanks valt PTSS ook in de toekomst niet altijd te voorkomen en zijn voor veel frontliniemedewerkers en veteranen de toegenomen kennis en nieuwe behandelingsmethodes te laat gekomen.

Als PTSS wordt geconstateerd, vindt veelal een financiële compensatie plaats door de werkgever. De CvV is het met de constatering van de Nationale Ombudsman en minister Grapperhaus eens dat de (na)zorg voor frontliniemedewerkers waarbij PTSS is geconstateerd beter moet en kan. Want ook de CvV constateert dat de werkgever regelmatig wegloopt voor zijn (financiële) verantwoordelijkheid als het gaat om medewerkers met PTSS. Dit laatste is vaak ingegeven doordat de sectoren waarin de frontliniemedewerkers werkzaam zijn zelf moeten opdraaien voor de kosten en zij hun budget maar één keer uit kunnen geven.

Ereschuld

Voor al onze professionals in de veiligheid geldt dat zij in de 'frontlinie' staan ten behoeve van onze samenleving. Hun werkzaamheden kunnen ertoe leiden dat zij blijvend schade oplopen. Het is dan ook vreemd dat het defensiebudget, politiebudget enz. wordt belast met de PTSS compensatiekosten die het gevolg zijn van de inzet in de 'frontlinie' ten behoeve van onze samenleving. De budgetten zijn namelijk bedoeld om de frontlinie werkzaamheden uit te kunnen voeren en niet om de ereschuld van onze samenleving aan onze 'frontlinie' hulpverleners en veteranen af te kopen.

Een nationaal fonds

Het past niet dat de afzonderlijke ministeries voor deze kosten moeten opdraaien. De CVV is van mening dat er een Nationaal Fonds Ereschuld moet worden opgericht. Een Fonds waar politie-, boa-, brandweer-, zorg-, DJI-, douane- en defensiepersoneel op terug moeten kunnen vallen, als zij door toedoen van hun werkzaamheden lichamelijk en/of psychisch gewond zijn geraakt en de gevolgen daarvan, veelal hun hele leven lang, dagelijks ervaren. Een fonds waar zij aanspraak op kunnen maken of 'in the line of duty'-werk nu in binnen- of buitenland was, tijdens inzet of bij uitzending(en).

Wij roepen, in navolging van de oproep die onze vicevoorzitter in februari 2016 heeft gedaan, de politiek nogmaals op om snel een nationaal ereschuld fonds in te stellen waaruit de PTSS-zorgkosten kunnen worden betaald. Het budget van de afzonderlijke ministeries kan dan gebruikt worden waarvoor het is bedoeld: dat onze professionals goed opgeleid met voldoende en juiste middelen hun werkzaamheden voor de samenleving zo veilig als mogelijk kunnen verrichten. Zeker ook met het oog op de intensieve coronacrisis, waarin van deze beroepsgroepen veel wordt gevraagd, is het belangrijk dat dit nationaal fonds er snel komt.

De Coalitie voor Veiligheid gaat graag met u in gesprek over wat er nodig is voor een Nationaal Fonds Ereschuld en hoe dit vorm zou kunnen krijgen.

Met vriendelijke groet
Namens de Coalitie voor Veiligheid

Gerrit van de Kamp
voorzitter

